

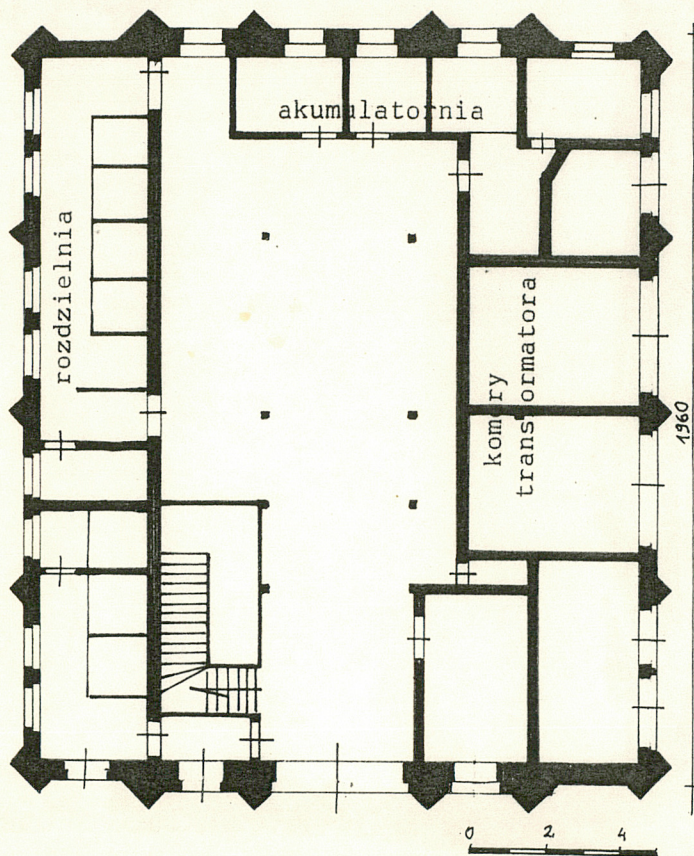
1. Obiekt *1029/n*
zespół zajezdni tramwajowej
BUDYNEK STACJI TRANSFORMATOROWEJ

2. Czas powstania
ok. 1921 r.

3. Miejscowość
SZCZECIN

11. Zdjęcia, plan sytuacyjny, rzuty

RZUT PRZYZIEMIA 1 : 200
1680

widok na budynek stacji od strony pñ.

4. Adres
Szczecin
ul. Kolumba 86-89
nr hipoteczny

5. Przynależność administracyjna

województwo szczyecińskie

gmina m. Szczecin *pow. SZCZECIN*

6. Poprzednie nazwy miejscowości
Stettin (przed 1945)

7. Przynależność administracyjna
przed 1.VI.1975 r.

województwo szczyecińskie

powiat m. Szczecin

8. Właściciel i jego adres
Urząd Miasta
pl. Armii Krajowej 1
70-544 Szczecin

9. Użytkownik i jego adres
Miejski Zakład
Komunikacyjny
ul. Klonowica 5
71-241 Szczecin

10. Rejestr zabytków

1137 z 20.07.1990 r.
Nr data

autor zdjęć
data wykonania
miejsce przechowywania negatywów

ele

ach.

12. Autorzy, historia obiektu, określenie stylu.

Szczecińskie Towarzystwo Tramwajowe (Stettiner Strasseneisenbahn Gesellschaft) w 1920 r. podjęło decyzję o rozbudowie zajezdni tramwajowej położonej przy ul. Kolumba 86-89 (d.Oberwiek 86-89). Przejęto od dotychczasowych dzierżawców wyspę Jaskółczą (d.Rohm'a), która została wykupiona przez Towarzystwo jeszcze w latach 80-tych XIX w.. Wyspę połączono z posesją zajezdni mostem kratownicowym w 1921 r. i zbudowano nowy budynek stacji transformatorowej (ok.1921 r.). Poprzednio stacja mieściła się w obrębie zespołu budynków zajezdni przy ul.Kolumba. Projektantów i budowniczych stacji nie udało mi się określić. W 1927 r. i 1928 r. zmodernizowano stację zwiększając jej moc. Budynek stacji wyróżnia się spośród pozostałych obiektów zajezdni stylem. Architekci zerwali z tradycją historyzującym wystrojem budowli przemysłowych, kontynuowaną też na pocz.XX w.. Bryła budynku stacji charakteryzuje się zwartą kubiczną formą, której lekkość nadają wertykalne podziały lizenami i strzelistymi oknami.

13. Opis (sytuacja, materiał i konstrukcja, rzut, bryła, elewacje, dach, wnętrze, wyposażenie, instalacje)

ORIENTACJA: budynek siłowni położony jest w płn. części niewielkiej wyspy Jaskółczej, położonej na wysokości zabudowań zajezdni tramwajowej przy ul. Kolumba nr 86-89, w pobliżu dworca PKP Szczecin Główny.

SYTUACJA: budynek stacji położony na płn.skraju wyspy, wejściem głównym na osi poprzecznej, zorientowany w stronę pld-~~zach~~.. Działka stacji ogrodzona współcześnie płotem z metalowej siatki. Stacja dostępna jest od strony zabudowań zajezdni przy ul.Kolumba, przez most drogowy założony nad odcinkiem rz.Odry, na zach. od wyspy.

MATERIAŁ, TECHNIKA: ściany zewn. o grubości 0,5 m murowane z cegły (wętek krzyżowy). Lico z cegły ceramicznej. Ściany wewn. o grub.0,25 - 0,13 m murowane z cegły, tynki cementowo-wapienne. Konstrukcja ścian zewnętrznych wzmocniona lizenami. Strop metalowo ceramiczny typu Kleina (płaski). Wieżba kratownicowa, metalowa, więzary osadzone na murach nośnych. Pokrycie dachu - papa smołowana, na deskowaniu. Posadzka na parterze cementowa, na górnej podobnie. Schody o konstrukcji żelbetowej, z drewnianymi stopniami, zabiegowe. Okna - ramiaki metalowe osadzone w węgarkach. Okna stałe, z drobnym podziałem pola okiennego krzyżowymi szczeblinami. Okna parteru prostokątne, z odcinkowym nadprożem. Otwory okienne górnej kondygnacji znacznie wyższe, w kształcie wydłużonego prostokąta, zwieńczone nadprożem o kształcie trójkąta. Ponadto górną kondygnację doświetlają podłużne świetliki umieszczone w wypiętrzonych ścianach długich środkowej partii budynku. Drzwi główne w pld-~~zach~~.ścianie umieszczone centralnie, dwuskrzydłowe, metalowe, proste nadproże wzmocnione stalowym kształtownikiem. Pozostałe drzwi zewnętrzne 1-2-skrzydłowe, skrzydła metalowe.

RZUT: budynek założony na planie prostokąta o wym.19,60x16,80 m, kalenica na osi płn-~~wsch~~.-płd-~~zach~~.. Główne wejście z krótszego boku, od strony pld-~~zach~~., umieszczone w osi środkowej. We wnętrzu, wzdłuż ścian rozmieszczone komory transformatorów i celki z pozostałą aparaturą stacji. Klatka schodowa na prawo od wejścia.

BRYŁA: zwarta, dwukondygnacyjna, podpiwniczenie po częścią budynku. Środkowa część na osi długiej budynku, o szerokości ca 11 m, wypiętrzona o ca 1,2 (c.d.na wkładce nr 1)

<p>14. Kubatura</p> <p>ca 3800 m³</p>	<p>15. Powierzchnia użytkowa</p> <p>ca 659 m²</p>	<p>16. Przeznaczenie pierwotne</p> <p>stacja transformatorowa</p>	<p>17. Użytkowanie obecne</p> <p>stacja transformatorowa</p>
<p>18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja</p> <p>W latach 1965-1967 przeprowadzono remont kapitalny obiektu wraz z wymianą całej aparatury stacji. Zachowano zasadniczy układ wnętrza. Konstrukcja budynku nie była zmieniana (dokumentacja wymiany wyposażenia technicznego stacji w administracji MPK).</p>		<p>19. Stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne ściany, wewnętrzne, sklepienia, stropy, konstrukcje dachowe, pokrycia dachu, wyposażenie i instalacje)</p> <p>Wszystkie elementy konstrukcyjne budynku znajdują się w dobrym stanie technicznym. Zachowane pozostało ukształtowanie elewacji oryginalne wyposażenie techniczne stacji transformatorowej zostało całkowicie wymienione.</p>	
<p>20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie</p> <p>Obiekt jest wpisany do rejestru zabytków. Użytkownik zobowiązany jest (zgodnie z ustawą o ochronie dóbr kultury z 1962 r. do utrzymywania budynku w dobrym stanie.</p>			

21. Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowywania)

22. Bibliografia

Mayer ., 50 Jahre Stettiner Strassebsnh 1879-1929,
Szczecin 1929

XIX- i XX-wieczna zabudowa ul.K.Kolumba w Szczecinie,
Kwiatkowski K., Szczecin 1981 (maszynopis w zb.PSOZ o/Sz-n)

23. Źródła ikonograficzne i fotograficzne rodzaj, miejsce przechowania, sygnatury)

24. Uwagi różne *wv inw. 105 8/93*

Reg. N/ 42.665-42.706

25. Wypełnił
Ewa Kulesza-Szerniewicz
Imię i nazwisko
data wrzesień 1993 r.

26. Sprawdził
.....
Imię i nazwisko
data

27. Załączniki
Wkładka nr 1
karta jest załącznikiem do karty zespołu d.zajezdni
tramwajowej przy ul.Kolumba w Szczecinie

1. Miejscowość Szczecin	2. Obiekt (nazwa jak w karcie) Budynek stacji transformatorowej	3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego) c.d.pktu 13, zdjęcia, sytuacja
----------------------------	--	--

c.d.punktu 13:

przykryta dwuspadowym dachem o stopniu nachylenia połaci ca 25°. Symetryczne partie boczne przykryto dachami pulpitowymi.

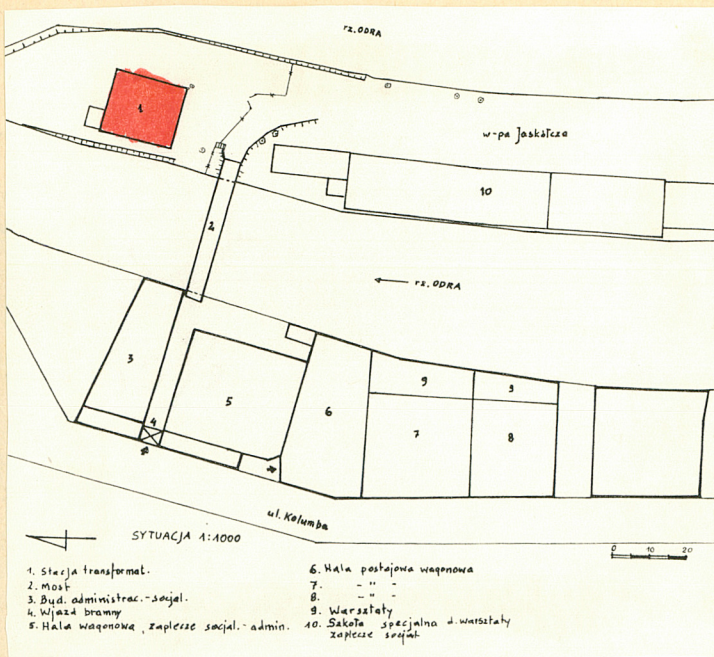
ELEWACJE: charakterystycznym dla wszystkich elewacji jest wertykalny układ uzyskany dzięki strzelistym oknom oraz lizenom, wysuniętym znacznie z lica ściany, w kształcie trójboku. Elewacja pld-wsch. frontowa - partia wypiętrzona, centralna, podzielona 4-ma lizenami. W przyziemiu, środkowo umieszczone wejście główne. Powyżej ściana przepruta 4-ma wysokimi oknami. Partie symatryczne boczne, 1-osiowe, w osi wysokie okna. Elewacja pln-zach. przeciwna ukształtowana podobnie. W szczycie umieszczono płaskorzeźbę (cement ?) - uskrzydloną błyskawicę (symbolizującą prąd elektryczny). Elewacje długie, boczne ukształtowane analogiczne. Podział lizemami i wysokimi oknami, jak elewacji szczytowych. Okna rozmieszczone 8 osiach, lizeny rozmieszczone pomiędzy parą oknem. Lico ceglane, bez detalu. O walorach estetycznych obiektu decyduje ich prostota forma i wrażenie wyniosłości uzyskane rytmem oknem i lizen.

WNETRZE: zachowało zasadnicze podziały. Wyposażenie stacji transformatorowej zostało całkowicie wymienione. Zachował się dźwig (prawdopodobnie z okresu budowy stacji) umieszczony na górnej kondygnacji. Jest to dźwig ręczny - stalowy hak, zawieszony na masywnym łańcuchu, uruchamiany korbą.

INSTALACJE: wodno-kanalizacyjna, telefoniczna, zasilanie kablem 15 kV.

Wkładkę złożył: E. Kulesza.....
(imię, nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów: P502 0/52-4.....

elevacje pld-zach.szczytowa
i pld-wsch.

fragm.elevacji pld-wsch.
szczytowej, w szczycie symbol
energetyki

elevacja pld-zach.z głównym wejściem
i skróty elewacji pld-wsch.

elevacja pld-wsch.

elevacja pld-wsch.szczytowa